

Beslisnota voor het college

Datum 26 maart 2024

Onderwerp Handhavingsnota veiligheid en openbare ruimte.
Versienummer 2

Portefeuillehouder Peter Snijders

Samenvatting

Deze handhavingsnota gaat vooral over het “hoe en waarom” als het gaat om inzet van handhavingsmiddelen. Hoe zorgen we ervoor dat de regels worden nageleefd en daarmee de onderliggende beleidsdoelen worden bereikt? Deze nota biedt een transparant en helder kader waarin

- de link wordt gelegd tussen handhaving en beleidsdoelen,
- wordt omschreven hoe we naleving van regels willen bevorderen door preventie, toezicht en repressie.

Bij preventie draait het om een goede basis, te weten heldere regels en communicatie hierover: aandacht geven aan de regels door bekendmaking en uitleg hiervan. Bij toezicht draait het om het aanwezig zijn in de stad en waarnemen van hoe het met de naleving is gesteld, uitleg geven over wat verwacht wordt en zo nodig dreigen met inzet van sancties. Bij repressie draait het om het daadwerkelijk inzetten van passende sancties.

Financiële gevolgen

Betreft doel 7.2.3 We zorgen voor een veilig gebruik van de openbare ruimte
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer

Bijlagen

De Handhavingsnota veiligheid en openbare ruimte
De raadsbrief
Het “Big 8” model

Openbaarheid

Openbaar

Ontwerp besluit

Het college wordt voorgesteld te besluiten om:

De Handhavingsnota veiligheid en openbare ruimte vast te stellen;
De beleidsnota “Handhaven is regel en gedogen is uitzondering” in te trekken;
De raad hierover te informeren door middel van bijgevoegde raadsbrief.

voorstel

Zwolle

Datum 26 maart 2024

Collegebesluit d.d.:

- ☐ Conform
- ☐ Gewijzigd
- ☐ Aangehouden
- ☐ Teruggenomen

Datum

26 maart 2024

Inleiding

Handhaving is een essentiële schakel bij het bereiken van beleidsdoelen. Handhaving is het geheel aan inzet gericht op naleving van regels. Als het gaat om handhaving van veiligheid en openbare ruimte willen we dit op professionele wijze doen. In het kader van professioneel handhaven werken we met een model dat moet waarborgen dat er samenhang is, tussen visie en doelen (strategisch beleidskader), processen en werkwijze (operationeel beleidskader), uitvoering (programma's) en monitoring en evaluatie (jaarverslag). Het model waarmee we werken komt uit de kwaliteitscriteria uit de omgevingswet en heet het "big 8" (big eight) model (zie bijlage).

In deze handhavingsnota wordt ten eerste een link gelegd tussen visie en uitvoering. We geven een overzicht van de beleidsdoelen, uitgangspunten en prioriteiten voor de uitvoering van de toezicht en handhavingstaken op gebied van veiligheid en openbare ruimte. Deze volgen uit verschillende wettelijke verplichtingen en uit diverse beleidsstukken. Maar bovenal wordt in de nota de strategie beschreven hoe toezicht en handhaving als middel worden ingezet bij het behalen van de doelen. Het is het beleidsstuk waarin wordt vastgelegd wat onze toezicht en handhavingsstrategie behelst en welke keuzes we hierbij maken ten aanzien van inzet van preventie en van repressieve sanctiemiddelen en hoe we hierbij samenwerken met andere handhavingspartners.

Kader

Om inzicht te krijgen in de uitvoeringspraktijk en daarbij specifiek de rol van de raad, heeft de rekenkamercommissie van de gemeente Zwolle eind 2019 besloten mee te doen met het "DoeMee onderzoek" naar de uitvoeringspraktijk van toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid. In het onderzoek kwam naar voren dat de handhavingsnota voor het laatst in 2011 volledig was geactualiseerd. In de reactie op de aanbevelingen heeft het college de raad toegezegd een actuele handhavingsnota op te stellen. Met deze kadernota wordt uitvoering gegeven aan deze toezegging.

In essentie was de conclusie van het "DoeMee onderzoek" dat Zwolle een volledig beleidskader kent voor toezicht en handhaving veiligheid en openbare ruimte. In verschillende beleidstukken is uiteengezet wat de ambities, doelstellingen en prioriteiten zijn. Dat zijn onder meer de Strategische veiligheidsagenda en de Visie Toezicht Openbare ruimte 2025, deze laatste is kort na de start van het onderzoek door de raad vastgesteld.

De doelstellingen van het beleid zijn, of worden, vervolgens verder uitgewerkt in een handhavingsnota en in een uitvoeringsprogramma en jaarplan. Het programma en het jaarplan vormen de basis voor monitoring van de resultaten. De uitkomsten hiervan worden vastgelegd in het jaarverslag. De beleidscyclus is daarmee in principe gesloten. De conclusie van het onderzoek was ook dat de handhavingsnota verouderde kaders bevat en dat de bestaande monitoringsstructuur kwetsbaar is. Hier was dus ruimte voor verbetering.

Na dit onderzoek hebben we qua organisatie en werkwijze van het toezicht en handhaving op gebied van veiligheid en openbare ruimte mooie stappen gezet. De Raad is hierover eind november bij de begroting 2024 geïnformeerd met de Tussenevaluatie Toezicht Openbare Ruimte (TOR). Hierin is weergegeven welke resultaten de doorontwikkeling al heeft opgeleverd. Onderdeel van de doorontwikkeling is ook dat het toezicht en handhavingsbeleid actueel en inzichtelijk is. Daarin voorziet deze nota.

Datum

26 maart 2024

Beoogd effect

Met de handhavingsnota wordt bevorderd dat er op transparante en professionele wijze invulling wordt gegeven aan de toezicht en handhavingstaken op het gebied van veiligheid en openbare ruimte.

- Preventie vormt de basis voor goede handhaving.
- Repressieve sanctiemiddelen worden alleen ingezet als dit nodig en passend is.
- Er ligt een duidelijk afwegingskader als basis voor inzet van repressie sanctiemiddelen. Dus een afwegingskader dat helpt bij het maken van de keuze tussen preventie of sanctie, strafrecht of bestuursrecht, tussen inzet van lichte strategieën of zware strategieën. We handelen waar mogelijk uniform en gelijkwaardig maar maatwerk is mogelijk waar dit beter past. De keuze strategie om tot een passende interventie te komen is transparant.
- Het afwegingskader vormt tevens de basis voor goede samenwerking met partners.

Argumenten**1) De nadruk ligt op preventie**

- Door de nadruk te leggen op preventie sluiten we aan bij hoe we in Zwolle willen samenwerken met inwoners en partners. Preventie betekent, naast inzet van communicatie, ook het aanspreken van burgers op niet naleven van de regels, het zelf aanspreekbaar zijn voor burgers bij klachten en vragen over de regels en het bieden van ondersteuning bij naleving van de regels. We zorgen hiermee voor draagvlak voor de regels en kennis over de regels.

2) We werken met een afwegingskader om tot een passende interventie te komen

- Door onze keuzestrategieën expliciet vast te stellen leggen we een heldere basis voor het professioneel handelen van de toezichthouders en BOA's, een goede samenwerking met partners en het nemen van goede handhavingsbesluiten.
- Door te handelen volgens een helder afwegingskader creëren we tevens een goede basis om te motiveren hoe we zijn gekomen tot een passende interventie bij de inzet van repressie.
- Door transparant te zijn over onze keuze strategieën zijn we toetsbaar op correcte toepassing van wettelijke basisprincipes zoals gelijkheidsbeginsel, proportionaliteitsbeginsel en evenredigheidsbeginsel.

Alternatieve mogelijkheden

N.v.t.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

N.v.t.

Communicatie

De handhavingsnota is intern besproken met degenen die met de uitvoering zijn belast (de toezichthouders en BOA's, beleidsmedewerkers en juridische ondersteuners). Er is aangesloten bij vastgestelde doelen en bij bestaande afspraken met partners.

Financiën

Binnen bestaande begroting

Risico's

Geen

Datum 26 maart 2024

Vervolg

Een van de doelen van deze nota is om transparantie te bieden over onze werkwijze. De nota wordt hiertoe op onze website geplaatst. In handhavings- en bezwaarzaken kan hiernaar verwezen worden.

Openbaarheid

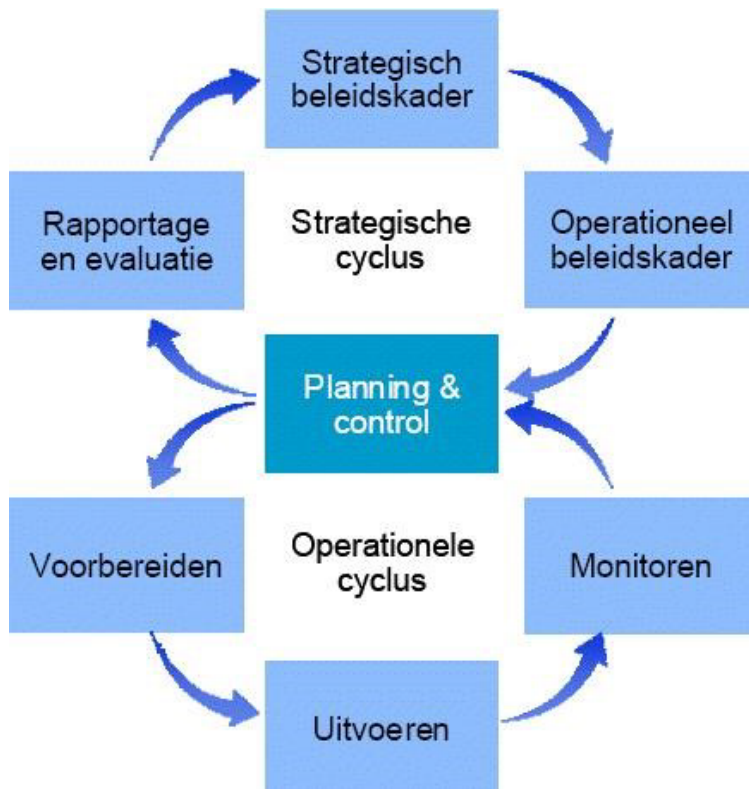
Openbaar

Datum 26 maart 2024

Bijlage Het “Big 8” model

Big 8 cyclus is een model dat komt uit de kwaliteitscriteria, als vermeld in het Besluit omgevingsrecht (BOR). Deze zijn nu opgenomen in de omgevingswet

Doel van de Big-8 is strategie, beleid en uitvoering aan elkaar te koppelen.

Op basis van de Big 8 wordt: structureel en periodiek, een vertaling gemaakt vanuit het strategische beleidskader, dus vanuit een visie ambities en doelen, naar de uitvoering.

Uitvoering vindt plaats op een heldere en transparante wijze, het operationeel beleidskader en op basis van een programma en jaarplan (planning en control). In het programma worden strategische doelen vertaald naar heldere meetbare doelen, en worden per jaar keuzes gemaakt over de inzet op basis van prioriteiten.

De uitvoering wordt vervolgens structureel en periodiek gemonitord, en geëvalueerd en daarover wordt gerapporteerd in een jaarverslag. De uitkomsten van de evaluatie zijn dan weer mede bepalend voor (het bijstellen van) de ambities en doelen, dus de nieuwe visie. Zo ontstaat er een gesloten beleidscyclus.

De Handhavingsnota geeft invulling aan het operationeel beleidskader.